

האשה שנתארמלה

פרק שני כתובות

יז.

עין משפט
נר מצוה

א ה טושי'ע אהיע סימן
סה סעיף א:
ב ו מיי' פיו מלכות
דעות הלכה א:
ג טושי'ע עס סימן סה
סעיף ב:
ד ח מיי' פיי'ד מהל' אצל
הלכה ח סמנ עשין
לדנין ז טושי'ע י"ד סימן
עס וטושי'ע אהיע סי' סה
סעיף ד:
ה ח מיי' עס הלכה ח:
ו ו מיי' פיו מלכות ח"ת
הלכה ו סמנ עשין יג
טושי'ע יז' סי' רמח ספיף
יד:
יז ו מיי' פיו מלכות
מלכות אצל הלכה ט
הלכה יא טושי'ע י"ד סימן
ספא סעיף א:

תוספות ר"ד

כלה כמות שהיא פי' לפי
יפיה וחשיבותה מקלסין
אותה ולא כמה שאין בה
ובה"א כלה נאה וחסודה
חוט של חסד משוך עליה
ומראיתה נאה פי' נאה
בעיני הבריות אמרי ביש
לבי'ה לזבדין הרי שהיתה
גברת או סומא אומרים
לה כלה נאה וחסודה
והתורה אמרה מדבר שקר
תרחק א"ל ביה לרברבים
מי שלקח מקח רע מן
השוק ישבחנו בעיניו או
יגנו בעיניו הרי אומר
ישבחנו בעיניו מכאן אמרו
חכמים תהא דעונו של
אדם מעורבת עם הבריות
לכלה וזה מה מלפני מלך
ואע"פ שאומר שקר: ת"ד
מעבירין את המת מלפני
הכלה וזה מה מלפני מלך
ישראל: ת"ד מבטלין ת"ת
להוצאת המת ולהכנסת
כלה אמרו עליו על ר"י בר
אלעאי שהיה מבטל ת"ת
להוצאת המת ולהכנסת
צרכו אמר ר"ש בר (איקא)
[אנין] משמיה דרב תליסר
אלפי גברי ושיתא אלפי
שיפורי ואמרי לה תריסר
אלפי גברא ומנייהו שיתא
אלפי שיפורי פי' מכריזין
עליו שיבואו לכבודו וגם
מקוננים ומספידים אותו
בחלילים ועולא אמר כגון
דחייבי גברא מאבולא ועד
סכרא פי' מפתח העיר
עד הקבר ר"ש ואיתימא
ר' אמי ואיתימא רבי
יוחנן נטילתה כתינתה
מה נתינתה בסי' רבוא
אף נטילתה בסי' רבוא
וה"מ למאן דקרי ותני
אבל למאן דמתני לית
ליה שיעורא פי' דקרי
מקרא ותני משנה אבל
עדיין לא שנה לתלמידים
אבל למתני לתלמידים לית
ליה שיעורא וכתב המורה
ומיילא שמינעין דלמאן

כמות שהיא: לפי יופיה וחשיבותה מקלסין אותה: חסודה. חוט של
מקד משוך עליה: **מלאן אמרו**. מדברי ז"ה שאמרו ישבחנה: ספא
דעו של אדם מעורבת עם הבריות. לעשות לאיש ואיש כרצונו:
משור. משוררים: לא כהל. אינה זריכה כהל: ולא שרק. אצט
המאדים את הפנים: **פירכום**. קליעת
שיער. זו לא כחלה ולא שרק ולא
פירכסה והרי היא יעלת מן: **ל מן**
דין. כל כמות אלו הוו סומכין לנו
מסרסין רבי ולמנותם דיינין: **סרמיסין**.
סרמיטין. לשון סמרטוטין: **חמיסין**.
אומרים חמישית הטעם: **טורמיסין**.
לא איתפרש: **ט** (טורמיסין כי ההיא
דלמך צב"ר (פ' מא ב) על טורמיסין
למיקרב למסאלא דמטרוניתא אנשים
ריקניים): **ט** **מחסיבאל**. מבית המדרש:
רבה דעמיא. נשך צממו: **מודרנא**.
מנהיג: **צדיק משיח לשלם**. צרוך
צואך לשלום: **צוינא דנהורא**. על
שהיה קלסתר פניו מצהיק כדלמרינן
צב"צ (דף גמ). שופריה דרבי אבהו
מענין שופריה ודרבי יוחנן דנפקי
זיהורית מיניה כדמפרש התם:
אחלת. שלם צדין. זורק אחת ומקבל
אחת: **מכסיף לן סבא**. שמואל צבדו
תלמידי חכמים ונהג קלות ראש
צעממו: **שוטיסיה**. שוט של הדס
שהיה מרקד צו: **שיטסיה**. שיטתו
ומנהגו: **שעוסיסיה**. שהיה מתנהג
כשעוסי: **מרכיז לה אכספיה**. את
הכלה: **כי כשורא**. כקורה צעלמא
שאין אחת מנהררין עליה: **לחצנה**.
כשרואה הכל מסתכלים בה נכנס
יופיה בלבו: **מפצירין**. כשכלה יוצאה
מבית אביה לבית חמותה ונושאי מת
יוצאים וצו וצו אולכוסים הרבה ואין
רוצין להתערב מעצמיהן את המת
(אפילו) דרך אחרת: **אפילו למ"ד**.
פלוגמא צפרק קמא דקדושין [ג]: **שוס**
שיסם ענין שוס. ישראל החזרו
שישמו עליהם שימות הרבה כלומר
שמהא אימתו עליהם הלכך אין צבדו
מחול שלפיתך ריבה הכבוד שימות
הרבה: **פרשם דרכים הוה**. ולא ניכר
שעבר מלפניה אלף כאליו הוא ארץ
לפנות לאותו הדך: **שיפורי**. מכריזין
עליו שיבואו לכבודו: **דחייבי גברי**
מאבולא לסיכרא. משער העיר ההיא)
עד הקבר: **נטילתה**. של תורה מנמו
כתינתה צפוי. נטילתה היינו כשמת
ותלמודו בטל: **למאן דקרי מקרא**: **ופני**.
משנה אצל עדיין לא שנה לתלמידים:
אבל

כלה כמות שהיא ובית הלל אומרים אכלה
נאה וחסודה אמרו להן ב"ש לב"ה הרי
שהיתה חוגרת או סומא אומר' לה כלה נאה
וחסודה והתורה אמרה ימדבר שקר תרחק
אמרו להם ב"ה לב"ש לרברבים מי שלקח
מקח רע מן השוק ישבחנו בעיניו או יגנו
בעיניו הרי אומר ישבחנו בעיניו מכאן אמרו
חכמים לעולם תהא דעתו של אדם מעורבת
עם הבריות כי אחא רב דימי אמר הכי משרו
קמי בלתא במערבא לא כהל ולא שרק ולא
פירכום ויעלת חן: **כי סמכו רבנן לרבי זירא**
שרו ליה הכי לא כהל ולא שרק ולא פירכום
ויעלת חן כי סמכו רבנן לרבי אמי ולרבי אסי
שרו להו הכי כל מן דין וכל מן דין סמוכו לנא
לא תסמכו לנא לא מן סרמיסין ולא מן
סרמיטין ואמרי לה לא מן חמיסין ולא מן
טורמיסין ר' אבהו כי הוה אתי ממתיבתא
לבי קיסר נפקן אמרתא דבי קיסר לאפיה
ומשרין ליה הכי רבא דעמיא ומדברנא
דאומתיה בוצינא דנהורא בריך מתייד לשלם
אמרו עליו על רבי יהודה בר אילעאי שהיה
נוטל בד של הדס ומרקד לפני הכלה ואומר
כלה נאה וחסודה רב שמואל בר רב יצחק
מרקד אתלת א"ר זירא קא מכסיף לן סבא
כי נח נפשיה א אופסיק עמודא דנורא בין
דידיה לכולי עלמא וגמירי דלא אפסיק עמודא
דנורא אלא אי אחד בדרא אי לתרי בדרא
א"ר זירא אהנייה ליה שוטייתיה לסבא ואמרי
לה שטותיה לסבא ואמרי לה שיטתיה לסבא
רב אחא מרכיב לה אכתפיה ומרקד אמרי
ליה רבנן אנן מהו למיעבד הכי אמר להו אי
דמיין עלייכו ככשורא לחיי ואי לא לא א"ר
שמואל בר נחמני א"ר יונתן מותר להסתכל
בפני כלה כל שבעה כדי לחבבה על בעלה
יולית הלכתא כוותיה ת"ר **מעבירין את**
המת מלפני כלה הוה וזה מלפני מלך ישראל
אמרו עליו על אגריפס המלך שעבר מלפני
כלה ושבחוהו חכמים שבחוהו מכלל דשפיר
עבד **והא א"ר אשי אפילו למ"ד יגשיא**
שמחל על כבודו אין כבודו מחול מלך שמחל
על כבודו אין כבודו מחול דאמר מר א שום
תשים עליך מלך שתהא אימתו עליך פרשת
אבל

מלך דרכים הואי תנו רבנן **מעבירין את**
המת מלפני כלה רבי יהודה רבי אילעאי
המת ולהכנסת כלה במה דברים אמורים ככשארין עמו כל צרכו אבל יש
עמו כל צרכו אין מבטלין וכמה כל צרכו אמר רב שמואל בר איני
משמיה דרב תריסר אלפי גברי ושיתא אלפי שיפורי ואמרי לה תליסר
אלפי גברי ומנייהו שיתא אלפי שיפורי עולא אמר כגון דחייבי גברי מאבולא
ועד סיכרא רב ששת ואיתימא רבי יוחנן אמר נטילתה כתינתה מה
נתינתה בששים רבוא אף נטילתה בששים רבוא יה"מ למאן דקרי ותני
אבל
מת צעיר כל בני העיר אסורים צעייית מלאכה ומוקי לה לדליכא צרותא אצל אי איכא צרותא מותרין השאר פירוש צרותא שחלקו
בני העיר לצרות שמעסוק כל אחת צמת שלה צפני ענמה היינו שלא צעית הולאה אצל צענת הולאה כולס כריצין לצא:

א) [סנהדרין יד].
ב) צעירין ערך חמס
הארץ לפרש כל המלות אלו
במה אופנים קא נא משס,
ג) לקמן ע"ז: ד) שמתות
פייא ע"ש"ן ה) קדושין לב:
טוטה מא: סנהדרין יט:
ו) גס וסנהדרין כב,
ז) [גמילה ג: כט, ט] ה) ז"ל
ח) מריסר וכן איתא בגמילה,
ט) וז"ל הערוך צעיר
טס) ממסין שפוען מושעה
של מסכת ועין רש"י
כסנהדרין מפרש משלון
המסין שמועין מלמך
טעמי מורה: י) הנהיה
היא זו. ש"ל ז) עס צב"ר
(משל ו י) בר נש טלמם
צפירוש עס טולמוסין אמרי
חמס מרוס ארס צילל
ז) ז"ל דבמסכת דך ארץ
וע' במעבד לשון ערך
רמס, ו) נילתא הכי לא
צב"צ גס צב"מ פד. קמבר
להיא טעם לנא חשיב
שופריה דר' יוחנן והנה
כש"י וסנהדרין יד. ר"ה
צוינא וכו' אפשר לתקן
ולומר דל"ל מעין שופריה
דיקנפ אכל כש"י דהיא
שטיס צפירי וזיהורית
מיניה כדמפרש התם מניה
ליכז ולתקו צאפן אחר,
ח) כס"א לימא הילא,
ט) ז"ל דבמסכת דך ארץ
וועא פ"ח, ט) [יעריבין
יז, ט] וצב"מ ד: עירובין
כא:]

תורה אור השלם

1. מדבר שקר תרחק
אזכיר וצדיק את תהרג פי'
לא אצדיק יקשע:
שמות כג ז
2. שום תשים עליך מלך
אשר יבחר ו אלדוד בו
מקרב אוחק תשים עליך
מלך לא תוכל לתת
עליך איש גברי אשר לא
אזכיר וצדיק דברים יז טו

גליון הש"ס

גמ' מירק אהלתה.
יושלמי פייא דפחה על
מתני' א' ובשטי קנת ועוד
גמיר' צבאשית פי' נט:
תום' ד"ה מבטלין וכו'
דגדול שיפורי. נכמות דף
ז ע"ז:

מוסף רש"י

והסודה. מקולת לכל
רואיה (עי' בראשית לט
כא). לא כהל. לעינים,
ולא שרק. לפנים ולא
פירכום. לשיער שר הוא
לכלה נאה שמועלת מן בלג
קשוט (סנהדרין יד). כל
מן דין וכל מן דין
סמוכו לנא. כל כמו אלו,
ויולא כסן היו סומכין לנו,
שכאיים הם למיכה (שם)
סרמיסין. לשון הפנינים,
כמו סרס את המקרא
מראשו לטופו, שמהפסין
את טעמי תורה (שם).
סרמיטין. לשון סמרטוט,
כלומר שאין טמיס טעם
האון לדביהס (שם).
חמיסין. חמסין, שמוענין
ולומר טעמי תורה (שם).
טורמיסין. לא איתפרש
(שם). ר' אבהו. הוה
מקורב למלכות (עי' כח).
מדברנא. מנהיג, כו' עס
שהיה פרנס וקיצו מלכות

מת צעיר כל בני העיר אסורים צעייית מלאכה ומוקי לה לדליכא צרותא אצל אי איכא צרותא מותרין השאר פירוש צרותא שחלקו
בני העיר לצרות שמעסוק כל אחת צמת שלה צפני ענמה היינו שלא צעית הולאה אצל צענת הולאה כולס כריצין לצא:
אבל

על עס שהיה גדול בניו כדלמרינן כהסוכר את הפועלים (צ"מ פד): שופריה דר' אבהו מעין שופריה דיקעב אבינו.
ברוך מתייד. כרוך צואך (שם). ולהכנסת כלה. ללוחה צמית אציה לבית מופתה (מגילה כס).

